

Teknik og Miljø

Dora Ruth Trummer

drtru@slagelse.dk

22. december 2016

NOTAT

Klimabudget 2017 - fordeling af midler til Kommunens indsatser inden for klima, bæredygtighed og energi.

Dette notat beskriver status på de enkelte nuværende indsatser inden for klima, bæredygtighed og energi. Desuden opstiller det forslag til indsatser i 2017.

Generelt søger kommunens indsatser at understøtte lokal vækst og udvikling fx ved at støtte virksomheder i at optimere deres ressourceforbrug, motivere borgere til at investere i energiforbedringer i boligen og ved at tilføre merværdi for borgerne ved fx at skabe interessante og naturrige nærmiljøer.

Strategisk energiplanlægning og konkrete energiprojekter

Status

I september 2016 blev der afholdt en temadag om Kommunens strategiske Energi-og Klimaplan, hvor der efterfølgende kunne uddrages strategiske retninger, målsætninger og metoder.

Vi har gennemført analyser af, hvilke områder, der har størst potentiale for energibesparelser, og vi er ved at udarbejde en opdateret oversigt over kommunens CO₂ udledning.

Slagelse Kommune indgik i 2015 som partner i projektet "Fra Rest til Ressource", som er et 3-årigt projekt under Symbiosecenter Sjælland. Projektet har til formål at understøtte lokale virksomheder i at optimere deres ressourceforbrug. I projektet tilbydes virksomhederne et ressource-tjek, hvor der kan udarbejdes en *teknisk udviklingsplan* og en *grøn forretningsmodel*, som arbejder med mange vinkler på ressourceforbrug.

Det unikke ved projektet er, at virksomheden kan få betalt i alt 65.000 kr. til en rådgiver. De vælger selv en rådgiver, der udreder de forhold, som virksomheden selv har defineret. I 2016 fik 13 lokale virksomheder gennemført et ressource-tjek, og der er stor sandsynlighed for, at fire af disse virksomheder har interesse for at gå videre i projektet.

Slagelse Kommune bidrager over alle projektets tre år med 475.000 kr. i form af medarbejdertimer fordelt over hele projektperioden.

Derudover arbejder vi løbende på at understøtte interessenter, der har ønsker om andre opvarmingsformer mv. Det er et område, hvor service over for borgere og virksomheder og ønsket om at arbejde i henhold til klimamålsætningerne går hånd i hånd med myndighedsfunktionen i forhold til varmeplanlægning. Det betyder, at forvaltningen løbende afsøger, hvordan vi kan arbejde mere proaktivt på dette område.

Hvad skal der ske i 2017

I 2017 skal vi i dialog med vores interessenter kvalificere de strategiske retninger og metoder, som blev fastlagt på temadagen i september 2016. I denne proces skal det defineres, om kommunen kan yde et bidrag til indsatsen og i hvilken form. Derefter skal den strategiske klima- og energiplan inkl. handlingsplan færdiggøres.

Det forventes, at der i kølvandet af planen kan igangsættes et til to konkrete projekter.

Rest til Ressource-projektet fortsætter i 2017, hvor de sidste virksomheder kan få støtte. Perioden skal også bruges til at kvalificere, hvorvidt virksomheder generelt efterspørger eller udtrykker behov for et ressourcetjek og energitjek. Afhængig af resultatet skal vi tage stilling til, hvorvidt der skal arbejdes på at designe en passende løsning.

Vi foreslår, at der afsættes et rammebeløb på 950.000 kr. til området.

Midlerne forventes fortrinsvist at skulle bruges til løn og formidling og til facilitering af konkrete projekter.

Der er pt. ansat en medarbejder til at varetage arbejdet med den strategiske energi- og klimaplan (og de afledte konkrete projekter), projektledelse af "Fra Rest til Ressource". Der er afsat et rammebeløb på 660.000 kr. til løn.

Medlemskab i Gate 21

Status

Slagelse Kommune har i starten af 2016 været medlem af Energiklyngecenter Sjælland (EKCS). Fra den 1. juni 2016 er EKCS fusioneret med Gate 21, hvorved medlemskabet automatisk overgik til at blive et medlemskab i Gate 21.

Gate 21 er opbygget som et partnerskab mellem forskellige offentlige og private aktører, der arbejder for det fælles mål at accelerere den grønne omstilling. Gate 21's vision er at gøre Greater Copenhagen (regioner i Østdanmark og Sydsverige) til den førende region i verden for grøn omstilling og vækst.

Hvad skal der ske i 2017

I starten af 2017 skal vi i samarbejde med Gate 21 definere, hvordan vi kan realisere flere projekter, som fremmer den lokale udvikling. Fx skal vi se på, hvordan Gate 21 kan understøtte det igangværende arbejde med at fremme energibesparelser eller understøtte brint.

Medlemskabet koster i 2017 1,89 kr. pr. indbygger. Der er afsat et beløb på 150.000 kr. til medlemskabet.

Energitjek Slagelse

Status

Slagelse Kommune og SK Forsyning lancerede initiativet Energitjek Slagelse i maj 2014. Her kan boligejere få et gratis besøg af en energivejleder, der gennemgår boligen for mulige energibesparelser.

Indtil videre har godt 550 borgere haft besøg af Energitjek Slagelse. Energivejledernes besøg har været godt spredt ud over kommunen. Der er på nuværende tidspunkt igangsat og planlagt investeringer for over 37 mio. kr. Vi vurderer, at beskæftigelseseffekten af Energitjek indtil nu har været i størrelsesordenen 40-45 direkte årsværk.

Der har i 2016 været et mindre underforbrug af midlerne bl.a. fordi efterspørgsel af ordningen altid falder hen over sommeren.

Hvad skal der ske i 2017

Den nuværende ordning fortsætter frem til udgangen af 2017. Der er afsat 600.000 kr. til området i 2017.

Energinetværk Slagelse

Status

Energinetværk Slagelse er en forening af virksomheder, som arbejder med energi- og klimaløsninger. Netværket har til formål at sikre vidensdeling om energirigtige løsninger og udvikle samarbejdet på tværs af faggrupper, som kan komme både virksomhederne og kunderne til gode.

Slagelse Kommune har i perioden 2012-2016 understøttet Energinetværk Slagelse ved at facilitere netværks- og bestyrelsesmøder og ydet faglig sparring for at hjælpe udviklingen af netværket på vej.

Energinetværk Slagelse har ved den ekstraordinære generalforsamling i december 2016 nedlagt foreningen. Netværket har valgt at opløse sig selv, fordi der ikke længere var samme behov for netværksdelen af projektet, og fordi foreningen har nået sit mål i forhold til bl.a. at bidrage til at udvikle velfungerende koncepter for Energitjek.

Nordskoven

Status

Nordskovens samlede areal er med udgangen af 2016 på ca. 37 ha, hvoraf der er etableret skov på ca. 20 ha.

Naturstyrelsen overtog et areal i den nordligste del af Rosenkildeparken i maj 2016 og har planlagt at tilplante det i 2017 efter en plan, der er udarbejdet i tæt samarbejde med institutionsområdet Rosenkildeparken.

Med udgangspunkt i samarbejdsaftalen sørger Naturstyrelsen for basale faciliteter såsom P-pladser, stier og skilte inden for projektområdet, mens Slagelse Kommune står for borgerinddragelse og udvikling/etablering af øvrige publikumsfaciliteter.

Skønt træerne endnu blot er 1-2 år gamle, er Nordskoven allerede et besøg værd og bidrager allerede med merværdi for Kommunens borgere, idet der løbende udbygges faciliteter, naturformidling og aktivitetsmuligheder. Det sker i samarbejde med det nedsatte brugerråd, øvrige interessenter, borgerne og kommunens øvrige centre.

I foråret/forsommeren 2016 har Naturstyrelsen Vestsjælland kontaktet næsten alle lodsejere med betydende landbrugsarealer beliggende op ad de allerede erhvervede arealer med henblik på at opkøbe yderligere jord. Disse kontakter har ikke resulteret i fund af nye arealer, der ligger op ad den eksisterende skov og som kan erhverves. Det er også afdækket, at der hos nogle få lodsejere er interesse for at afhænde arealer, hvis der kan findes erstatningsjord til dem. Efterfølgende er Naturstyrelsen blevet kontaktet af et dødsbo, der ønsker at afhænde to ejendomme på tilsammen ca. 14 ha beliggende både inden for og uden for den igangværende etape 1 af skovrejsningen.

Naturstyrelsen holder sig løbende orienteret om mulighederne for at erhverve arealer i området.

I 2016 gennemførte Slagelse Kommune i samarbejde med Naturstyrelsen følgende delprojekter i Nordskoven:

- Med hjælp fra lokale skoler og børnehaver blev "Verdens Største Insekthotel" færdiggjort og indviet i foråret 2016. Kommunens kommunikationsafdeling producerede en lille film herom.
- Stiforbindelser, grønne kiler og andre adgangsforbindelser, der forbinder Slagelse by og Nordskoven, er blevet kortlagt. Arbejdet har resulteret i en plakat og en folder med detailkort.
- Efter at den først anlagte hundeskov måtte lukkes af hensyn til lokale naboer, er der etableret en hundeskov ved området kaldet Stenageren.
- Der er etableret to aktivitetsbaser. Den ene i form af et "amfi-samlingssted" i Børneskoven, hvor dagpleje, børnehaver, skoler og beboergrupper har gode rammer for at samles. Den anden base består i en skurvogn, der er placeret på et areal ved den kommende Rosenkildeparken. Stedet skal danne ramme om et aktiveringsprojekt, som der er indgået aftale om med Jobcenteret og Naturstyrelsen.

- Der er udviklet et koncept for skovrejsning med handicapvenlig udformning for de 4,2 ha jord ved Rosenkildeparken, som kommunen har overført til Naturstyrelsen. Arealet bliver det fjerde delområde i Nordskoven og har allerede fået navnet "Rosenkildeskoven".

Hvad skal der ske i 2017

I 2017 foreslås følgende delprojekter med udgangspunkt i de arealer, der er erhvervet:

- Rosenkildeskoven plantes og skovens størrelse vil øges med 4,2 ha.
- Igangværende forhandlinger om opkøb af yderligere ca. 14 ha forventes at blive afsluttet, hvorefter der kan udarbejdes et koncept for, hvordan arealet kan blive udformet.
- Arealet kaldet Lyshøjen, hvor den tidligere hundeskov lå placeret, skal finde ny anvendelse. Da hovedparten er beliggende i vejtracéet for omfartsvejen nord om Slagelse, er skov her uønsket. Brugerrådet for Nordskoven har foreslået, at arealet bliver spredt tilplantet med gamle sorter af frugttræer og hjemmehørende arter af buske.
- Formidling af skoven fortsættes ved bl.a. opsætning af infotavler og brug af elektroniske medier. Desuden udbydes et antal guidede ture, hvor skoven og dens historie, dyr og planter præsenteres.
- Der udarbejdes undervisningsmaterialer til grundskolen. Materialet målrettes kommunens folkeskoler og vil kunne være klar til brug ved starten af skoleåret 2017/2018. I tilknytning til undervisningsmaterialet opbygges en grejbank i Nordskoven med feltudstyr og redskaber til leg og læring.
- I samarbejde med Center for Kultur, Fritid og Borgerservice søger vi at indtænke udvalgte områder og strækninger i den "facilitetsplan", der skal understøtte kommunens idrætspolitik. En af de muligheder, der ligger lige for, er at udforme den eksisterende kælkebakke ved Stenageren, så den året rundt kan danne ramme om leg, motion og idrætsliv.

Vi foreslår, at der i 2017 afsættes 1,4 mio. kr. til Nordskoven. Heraf afsættes 1 mio. kr. til indbetaling til Naturstyrelsen og 0,4 mio. kr. til at etablere nye faciliteter, formidling og aktiviteter.

Indbetalingen til Naturstyrelsen skal bruges til opkøb af nye arealer. Udgifter til jordopkøb fordeles med 60 % til Kommunen og 40 % til Naturstyrelsen. Det er Naturstyrelsens opgave at indgå handler.

Højvandssikring/kystbeskyttelse

Status

Højvandssikring er i klimatilpasningsplanen udpeget til det indsatsområde, som er vigtigst at arbejde med i forhold til at klimatilpasse Slagelse Kommune.

Vi har 5 igangværende projekter om højvandssikring. Der drejer sig om Næsby Strand og 3 områder i Halsskov og kystbeskyttelsesprojektet i Korsør er påbegyndt.

I Næsby Strand er skitseprojektet blevet tilpasset i 2016 og det nye projekt er blevet påklaget igen.

I område 1 og 2 i Halsskov blev de seneste skitseprojekter tilpasset i 2016. I område 3 i Halsskov er der udarbejdet et endeligt skitseprojekt og der er afholdt Kap 1a – møde. Vi er i gang med at justere partsfordelingen.

I område 4, Korsør by, har der været en indledende dialog med centrale interessenter, og der er udarbejdet et opdateret notat om sikringskote, forslag til digelinje mv.

Hvad skal der ske i 2017

Processen med diger i Halsskov fortsætter i 2017. Vi forventer, at der i 2017 skal bruges et mindre beløb til at justere skitseprojekter og partsfordeling i område 1, 2 og 3 i Halsskov.

I Korsør by indleder vi i starten af 2017 en proces med en arkitekt og en inspirationsgruppe bestående af en udvalgt gruppe lokale interessenter. Målet er at få udarbejdet nogle visionskitser for højvandssikringen, der kan bruges til den videre politiske behandling af sagen.

Der afsættes ikke særskilte ressourcer til kystbeskyttelsesprojekter i Bisserup og Skælskør i 2017. Det betyder, at vi ikke vil tage initiativ til at starte kystbeskyttelsessager op i disse områder, og at der ikke afsættes midler til at stå i forskud. Hvis grundejerne ønsker sparring, vil vi naturligvis imødekomme dette.

Vi foreslår, at der i alt afsættes 960.000 kr. til højvandssikring i 2017. Midlerne skal bruges til løn, rådgivningsbistand, formidling og borgerinddragelse.

Der bruges ca. 1 årsværk til området. Finansiering sker dels via klimamidler og dels via konto 06 (myndighedsbehandling). Af det afsatte rammebeløb går 220.000 kr. til løn.

Klimatilpasning (håndtering af regnvand i byerne og det åbne land)

Status

Der er kun brugt en mindre del af klimamidler til at understøtte klimatilpasningsindsatsen i byerne og det åbne land i 2016.

Der er i 2016 gennemført, påbegyndt og videreført en række konkrete projekter, hvor regnvandet tilbageholdes i nærområdet. Det gælder f.eks. naturprojektet i forbindelse med separatkloa-

kering i Halseby, Campus-projektet, byforskønnelsesprojektet i Korsør og kloakeringsprojekterne i Frølund, Halseby, Høve og Oreby og separatkloakering i Slagelse by. Anlæg af projekterne er primært finansieret af SK Forsyning. Center for Teknik og Miljø har bidraget med faglig sparring mv. (mandetimer) til projekterne.

Derudover har vi lavet en række formidlingstiltag om klimatilpasning, både internt og eksternt.

For at skabe de bæredygtige spildevands- og regnvandsløsninger er der i samarbejde med bl.a. SK Forsyning udarbejdet en "En samarbejdsmodel for borgerinddragelse i Slagelse Kommune". Klimatilpasningsplanen er indarbejdet i kommuneplanen 2017 og vi sikrer, at klimatilpasning indarbejdes i nye lokalplaner.

Hvad skal der ske i 2017

Der arbejdes fortsat med at implementere klimatilpasningsplanen. Det betyder, at vi vil understøtte konkrete projekter med inddragelse af borgere, lokale virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

Vi vil blandt andet fortsat arbejde med håndtering af regnvand i Campus-projektet, Rosenkilde-parken, Tidselbjerget og Korsør. Derudover vil vi fortsat lave forskellig formidling til borgere og virksomheder.

Som det ses af ovenstående, er udgifter til den konkrete klimatilpasning typisk forankret i de projekter og anlægsopgaver, der er i spil, mens opgaven i Center for Teknik og Miljø primært har karakter af at sikre gennemførelsen af klimatilpasningsplanen i bred forstand. Arbejdet har typisk bestået i fortsat formidling af klimaopgaven og til koordinering på tværs både inden for den kommunale organisation, men også til interessenter uden for den kommunale organisation; fx private bygherrer i forbindelse med større byggemodningsprojekter og til SK Forsyning i forbindelse med kloakering mv.

Vi foreslår, at der afsættes et mindre rammebeløb på 100.000 kr. til at understøtte området i 2017. Finansiering af medarbejdertimer sker dels via klimamidler og dels via konto 06 (myndighedsbehandling). Af det afsatte rammebeløb går ca. 50.000 kr. til løn.

Projektpulje

Status

Økonomiudvalget havde i 2015 vedtaget at igangsætte Energiklynge som et vækstinitiativ under Vækst i Balance. Der var ikke afsat særskilte ressourcer til at understøtte tiltaget.

Center for Teknik og Miljø anbefalede i 2016 at reservere et rammebeløb på 350.000 kr. fra klimamidlerne til at støtte projektmodning/udvikling af konkrete tiltag, der fremmer energiklyngen.

Pengene er brugt på dette projekt, som er organiseret direkte under udviklingsdirektøren. Der er ikke afsat penge til en projektpulje i 2017